

Brüssel, 27. november 2020
(OR. en)

13317/20

SPORT 43
SAN 421
JEUN 126
SOC 751
EDUC 423
SUSTDEV 164
ENV 738
EMPL 533
MIGR 158
GENDER 143
TOUR 28

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 12844/20

Teema: Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate
järelused, mis käsitlevad ühiskonnas spordi ja kehalise aktiivsuse
hüvanguks tehtava valdkondadevahelise koostöö edendamist

Delegatsioonidele esitatakse lisas nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järelused, mis käsitlevad ühiskonnas spordi ja kehalise aktiivsuse hüvanguks tehtava valdkondadevahelise koostöö edendamist, mille nõukogu kiitis heaks 27. novembril 2020 kirjaliku menetluse teel.

Vastavalt alaliste esindajate komitee 18. novembri 2020. aasta otsusele edastatakse järelused avaldamiseks *Euroopa Liidu Teatajas*.

**Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldused,
mis käsitlevad ühiskonnas spordi ja kehalise aktiivsuse hüvanguks tehtava
valdkondadevahelise koostöö edendamist**

**NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIKMESRIIKIDE VALITSUSTE
ESINDAJAD,**

TULETADES MEELDE, ET

1. nõukogu 26. novembri 2013. aasta soovitusel tervist tugevdava kehalise aktiivsuse sektoritevahelise edendamise kohta¹ soovitatakse muu hulgas liikmesriikidel teha tööd HEPA² tõhusate tegevuspõhimõtete koostamiseks, töötades riigisiseste eripärade kohaselt välja valdkondadevahelise lähenemisviisi, mis hõlmaks selliseid poliitikavaldkondi nagu sport, tervis, haridus, keskkond ja transport ning muid asjakohaseid sektoreid³;
2. nõukogu 15. detsembri 2015. aasta järeldustes laste motoorsete oskuste, kehalise aktiivsuse ja sporditegevuse kohta kutsutakse liikmesriike üles kaaluma valdkondadevahelise poliitika rakendamist muu hulgas hariduse, noorte ja tervise sektoris, et edendada varases lapsepõlves kehalise aktiivsuse kasvatamist ja motoorseid oskusi⁴;

¹ Kõik käesolevas dokumendis toodud viited on loetletud lisas.

² Tervist tugevdav kehaline aktiivsus.

³ Vt soovitus nr 1.

⁴ Vt punkt 13.

3. nõukogu 9. detsembri 2017. aasta järel dustes treenerite rolli kohta ühiskonnas rõhutatakse vajadust lisada treeneriõppele rahvusvahelist ja valdkondadevahelist mõõdet, integreerides noorsootööst häid näiteid ja kasulikke töömeetodeid, nagu mitteformaalne ja informaalne õpe, töö erivajadustega inimestega ja ettevõtlus⁵;
4. nõukogu 13. detsembri 2018. aasta järel dustes spordi majandusliku mõõtme ja spordist tuleneva sotsiaal-majandusliku kasu kohta kutsutakse liikmesriike üles toetama ja levitama Euroopa ja riiklikul tasandil mõtet, et spordi majandusliku mõõtme nähtavust võiks suurendada, võttes arvesse sotsiaal-majanduslikke aspekte, sealhulgas eelkõige vabatahtlikku tegevust, tervise mõjusid majandusele ja innovatsiooni, ning edendades valdkondadevahelist koostööd⁶;
5. nõukogu 11. juuni 2020. aasta järel dustes treenerite võimestamise kohta oskuste ja pädevuste omandamise võimaluste parandamise kaudu kutsutakse spordiliikumist üles tõhustama koostöös asjaomaste ELi, riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi institutsioonidega valdkondadevahelist koostööd, et rakendada igapäevatöös uusi arusaamu ja meetodeid, ning kaasama treenerite haridus- ja koolitusprogrammide väljatöötamise teadusuuringute ja innovatsiooni sektori⁷;
6. nõukogu 29. juuni 2020. aasta järel dustes COVID-19 pandeemia mõju kohta spordisektorile ja kõnealuse sektori taastumise kohta kutsutakse liikmesriike üles edendama valdkondadevahelist koostööd ja konsulteerimist valdkondades, mis on spordi seisukohalt olulised kõikidel tasanditel, teiste seas spordiliikumise, spordiga seotud ettevõtlussektori ja muude asjaomaste sidusrühmadega, et tulla tõhusalt toime väljakutsetega, millega spordisektor COVID-19 pandeemia tõttu silmitsi seisab, ning tugevdama spordi positsiooni ühiskonnas⁸;

⁵ Vt punkti 14 alapunkt h.

⁶ Vt punkt 23.

⁷ Vt punkt 40.

⁸ Vt punkt 25.

7. Euroopa Liidu spordialases töökavas (2017–2020) tunnistatakse, et spordil on positiivne roll ELi tasandi valdkondadevahelises koostöös ning seetõttu aitab see tagada kestliku arengu ning asjakohaselt lahendada ELi ees seisvad peamised sotsiaal-majanduslikud ja julgeolekualased probleemid⁹;
8. Euroopa Nõukogu Euroopa spordihartas rõhutatakse eri poliitikavaldkondade vahelise koordineerimise tähtsust eesmärgiga tagada, et sport oleks sotsiaal-kultuurilise arengu lahutamatu osa¹⁰;
9. ÜRO kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030 tõdetakse, et spordil on oluline roll kestliku arengu edendamisel ning et sport annab üha suurema panuse muu hulgas tervise-, haridus- ja sotsiaalse kaasatuse eesmärkide saavutamisse¹¹;

TUNNISTADES, ET

10. sport ja kehaline aktiivsus edendavad vastutustundliku harrastamise korral ja iga inimese eripärale kohandatuna inimeste tervist ja heaolu kõikide põlvkondade lõikes, aidates samal ajal vähendada koormust tervisesüsteemile¹²
11. spordiga tegelemine kogukonnas, eeskätt spordiklubides, võib tugevdada sotsiaalset ühtekuuluvust ja ühiskonnaelus osalemist ning edendada seeläbi integratsiooni ja kaasatust;
12. vabatahtlik töö spordi valdkonnas annab võimaluse omandada lisaoskusi ja aidata aktiivselt kaasa kohalike kogukondade arengule;
13. transpordi valdkonnas on jalgsi käimine ja jalgrattasõit kui kehalise aktiivsuse vormid oluline osa keskkonna- ja kliimakaitsest;

⁹ Vt punkt 5.

¹⁰ Vt artikli 13 lõige 1.

¹¹ Vt eelkõige punkt 37.

¹² Vähene kehaline aktiivsus läheb ELis hinnanguliselt maksma 84 miljardit eurot (link: <https://ec.europa.eu/jrc/en/science-update/european-public-health-week-jrc-publishes-overview-physical-activity>).

VÕTTES ARVESSE, ET

14. hiljutiste statistiliste uuringute kohaselt on sporti või kehalist aktiivsust harrastavate inimeste osakaal mitmes liikmesriigis püsinud sama suurena või kaldub isegi vähenema¹³;
15. lisaks näib, et spordiorganisatsioonidel on üha raskem kaasata inimesi osalema spordiklubide vabatahtlikus töös, eelkõige seoses pikaajaliste vabatahtlike tegevustega;
16. COVID-19 pandeemia ning sellele järgnenud meetmed ja piirangud, mis kehtestati viiruse leviku tõkestamiseks, on suurel määral mõjutanud sporti ja kehalist aktiivsust, eelkõige seoses kollektiivse ja organiseeritud spordiga spordikeskustes;

RÕHUTADES, ET

17. sport ja kehaline aktiivsus on inimese jaoks midagi enam kui vaba aja veetmine. Kuna spordil ja kehalisel aktiivsusel on positiivne mõju¹⁴, on üldsuse huvides edendada neid kõige kodanike hulgas;
18. kohalikud tingimused mõjutavad märkimisväärselt üksikisiku otsust järgida aktiivset ja tervislikku eluviisi ning teha vabatahtlikku tööd spordis. Eriti oluline on taskukohane ja lihtne juurdepääs spordile, samuti spordirajatistele ja avalikele kohtadele, mis soodustavad kehalist aktiivsust turvalises keskkonnas. Sama kehtib kestliku transporditaristu ja linnaplaneerimise kohta, mis on kohandatud jalakäijate ja jalgratturite vajadustele ja ohutustingimustele;
19. sellised kohalikud tingimused parandavad omavalitsusüksuse või piirkonna üldist elukvaliteeti ning seega ka selle konkurentsivõimet ja atraktiivsust. Positiivne mõju kandub seega spordi ja kehalise aktiivsuse valdkonnast kaugemale;

¹³ Eurobaromeetri eriuuring nr 472, sport ja kehaline aktiivsus, märts 2018 (link: https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2164_88_4_472_ENG).

¹⁴ Vt nt punktid 10–13.

20. sport ja kehaline aktiivsus on tihedalt seotud muude poliitikavaldkondadega, nagu haridus, tervis, noored, sotsiaalküsimused, taristu, avalik ruum (nt pargid), linna- ja maaelu areng, transport, keskkond, teadusuuringud, innovatsioon, digiüleminek, kultuur, majandus, tööhõive, turism ja rahvusvaheline koostöö, sealhulgas nende vastavate rahastamisvahenditega;
21. valdkondadevahelisel koostööl võib olla oluline roll aktiivse ja tervisliku eluviisi tingimuste loomisel või optimeerimisel ning seega spordi ja kehalise aktiivsuse positiivse sotsiaalse potentsiaali aktiveerimisel, samuti innovatsiooni ja spordi majandusliku mõõtmise stimuleerimisel. Mitme tasandi koordineeritud meetmed võivad olla tõhusamad kui üksikud sekkumised;
22. spordisektori osalusel saab valdkondadevahelise koostööga laiendada positiivset mõju, mida sport ja kehaline aktiivsus võivad avaldada teistele poliitikavaldkondadele¹⁵;
23. püüeldes oma eesmärkide poole, võivad spordisektori¹⁶ erinevad osalised anda olulise panuse valdkondadevahelise koostöö edusse ja üldiste poliitiliste eesmärkide saavutamisse vastavatel tasanditel¹⁷;
24. sellise valdkondadevahelise koostöö pikaajaline edu sõltub vägagi poliitiliste ja haldusotsuste tegijate edendustegevusest ja toetusest ning seeläbi lõppkokkuvõttes vastastikusest kasust kõigile asjaomastele sidusrühmadele ja nende valdkondlikele poliitikaeesmärkidele;

¹⁵ Vt nt punktid 10–13.

¹⁶ Vt määratlus lisas.

¹⁷ Näiteks kohalike spordiklubide koostöö edendamine koolidega (nt pärastlõunati võimaluste pakkumine rühmatreeninguteks) võib tuua spordiklubidesse rohkem liikmeid.

KUTSUVAAD LIIKMESRIIKE ÜLES ASJAKOHADEL TASANDITEL JA VÕTTES ARVESSE SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTET

25. töötama koos asjaomaste sidusrühmadega välja ja vajaduse korral jälgima vastastikuseid strateegiaid, milles on selgelt välja toodud jagatud kohustused kodanike spordis osalemise ja kehalise aktiivsuse suurendamiseks lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis, ning pöörama sellega seoses erilist tähelepanu valdkondadevahelisele koostööle;
26. määrama vajaduse korral kõigil tasanditel kindlaks need poliitika- ja haldusvaldkonnad, mis on spordi ja kehalise aktiivsuse seisukohast olulised, ning julgustama valdkondlike otsuste tegijaid võtma rohkem arvesse kasu, mida sport ja kehaline aktiivsus võivad tuua nende vastavates poliitikavaldkondades;
27. edendama ja soodustama pikaajalist valdkondadevahelist koostööd eri tasanditel, muu hulgas parimate tavade jagamise kaudu, ning hõlbustama ja toetama seda asjakohaste meetmete abil;
28. kaasama valdkondadevahelisse koostöösse vajaduse korral kõik spordisektori sidusrühmad, eeskätt spordiliikumise;
29. teavitama sidusrühmi asjakohastest ELi rahastamisprogrammidest, millega toetada spordi ja kehalise aktiivsusega seotud valdkondadevahelisi projekte, ja/või kasutama selliseid programme, kui see on asjakohane¹⁸;

¹⁸ Nt programm „Erasmus+“, ühtekuuluvuspoliitika fondid või Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond.

KUTSUVAAD KOMISJONI ÜLES

30. edendama asjakohaste algatuste kaudu¹⁹ valdkondadevahelist koostööd spordi, kehalise aktiivsuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse hüvanguks ning toetama sellega seotud parimate tavade vahetamist, kaasates vajaduse korral HEPA kontaktasutuste võrgustiku²⁰;
31. korraldama kohtumisi spordisektori ja muude asjaomaste sidusrühmade esindajatega Euroopa tasandil ühiste eesmärkide ja strateegiate väljatöötamiseks, dokumenteerimiseks ja jälgimiseks, et suurendada kodanike osalemist spordis ja nende kehalist aktiivsust lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis ning pöörama sellega seoses erilist tähelepanu valdkondadevahelisele koostööle;
32. kaaluma seda, et asjakohaste ELi rahastamisprogrammide rakendamisel toetatakse spordi ja kehalise aktiivsusega seotud projektide edendamisel valdkondadevahelist lähenemisviisi;
33. teavitama liikmesriike, spordiliikumist ja muid asjaomaseid sidusrühmi asjakohastest ELi rahastamisprogrammide ja algatustest, mida saab kasutada spordi ja kehalise aktiivsusega seotud valdkondadevaheliste projektide toetamiseks ja tervisliku eluviisi edendamiseks;
34. määrama ELi tasandil kindlaks need poliitika- ja haldusvaldkonnad, mis on spordi ja kehalise aktiivsuse seisukohast olulised, ning julgustama spordi ja kehalise aktiivsuse positiivse mõju suuremat arvessevõtmist teiste poliitikavaldkondade kavandamisel ja programmides ning ELi üldiste poliitiliste prioriteetide saavutamisel;
35. andma panuse sektori tuntuse parandamiseks, nt tehes uuringuid ja analüüse, et toetada spordi ja kehalise aktiivsuse positiivset mõju, tutvustades sealhulgas rahalist kasu, mida sport ja kehaline aktiivsus võivad tuua muudes valdkondades;

¹⁹ Sellisteks algatusteks võiks olla Euroopa spordinädal, ELi spordifoorum, Tartu üleskutse tervislike eluviiside järgimiseks ning SHARE algatus.

²⁰ Nõukogu 26. novembri 2013. aasta soovitus tervist tugevdava kehalise aktiivsuse sektoritevahelise edendamise kohta, eelkõige soovitus 3.

KUTSUMA SPORDILIIKUMIST JA MUID ASJAOMASTEID SIDUSRÜHMI ÜLES

36. osalema aktiivselt selliste strateegiate väljatöötamises, mille eesmärk on suurendada kodanike osalemist spordis ja kehalise aktiivsuse harrastamist;
 37. kaaluma valdkondadevahelise koostöö algatuses osalemist kõikidel tasanditel, et edendada spordi ja kehalise aktiivsuse võimalikku olulist rolli tervislikus eluviisis, isiklikus ja sotsiaalses arengus, sotsiaalses ühtekuuluvuses ja sotsiaalses kaasatuses.
-

Viited

- Nõukogu 26. novembri 2013. aasta soovitus tervist tugevdava kehalise aktiivsuse sektoritevahelise edendamise kohta (ELT C 354, 4.12.2013, lk 1)
- Nõukogu 15. detsembri 2015. aasta järeldused laste mootorsete oskuste ning järeldused laste mootorsete oskuste, kehalise aktiivsuse ja sporditegevuse kohta (ELT C 417, 15.12.2015, lk 46)
- Nõukogu 9. detsembri 2017. aasta järeldused treenerite rolli kohta ühiskonnas (ELT C 423, 9.12.2017, lk 6)
- Nõukogu 13. detsembri 2018. aasta järeldused spordi majandusliku mõõtme ja spordist tuleneva sotsiaal-majandusliku kasu kohta (ELT C 449, 13.12.2018, lk 1)
- Nõukogu 11. juuni 2020. aasta järeldused treenerite võimestamise kohta oskuste ja pädevuste omandamise võimaluste parandamise kaudu (ELT C 196, 11.6.2020, lk 1)
- Nõukogu 29. juuni 2020. aasta järeldused COVID-19 pandeemia mõju kohta spordisektorile ja kõnealuse sektori taastumise kohta (ELT C 214I, 29.6.2020, lk 1)
- Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon Euroopa Liidu spordialase töökava (1. juuli 2017 – 31. detsember 2020) kohta (ELT C 189, 15.6.2017, lk 5)
- Ministrite komitee muudetud Euroopa nõukogu soovitus nr R (92) 13 REV liikmesriikidele läbivaadatud Euroopa Spordi Harta kohta
- Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma“ (*Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*) (ÜRO Peaassamblee 25. septembri 2015. aasta resolutsioon A/RES/70/1)

Mõiste

Käesolevates järeldustes hõlmab „spordisektor“ spordiliite, spordiklubisid ja muid sidusrühmi, kes keskenduvad spordiga seotud tegevusele, samuti spordiga seotud eri tasandite ametiasutusi ja institutsioone.
